

1891-05-04
Dons, Kristoffer Martinus
Pedersen

Fra Vejle Amts Folkeblad,
30. november 1957
Af: Vic.
To billeder fra avisen.

Tre skarpe billeder plus lidt
tekst fra www.arkiv.dk

Lørdags-Rids

"Det var normalt, at Folk fra Landet selv kom med de syge"

Vejle Amts og Bys Sygehus gamle Portner, C. M. Dons, fortæller om 43 Aars tjeneste paa Sygehuset i Vejle

Portneren paa Vejle Amts og Bys Sygehus gennem næsten 30 Aar, C. M. Dons, sluttede for kort Tid siden sit Virke ved Sygehuset og nyder nu sit Otium sammen med sin Kone i en dejlig Villa i Skovkanten paa Toppen af den stærkt skraanende Kingosvej i Grejsdalen.

Det maa være mærkeligt pludselig at komme væk fra det hele, naar man hver eneste Dag i saa mange Aar har haft nok at bestille, og C. M. Dons bekræfter da ogsaa over for Lørdags Rids, at det ikke var helt let i Starten. Han kunde ikke rigtig faa Tiden til at gaa. Nu, da han har travlt med at gøre den store Have, der hører til Villaen, klar til Vinteren, kan han imidlertid ikke faa Dagens Timer til at slaa til.

- De maa kende en Masse Mennesker fra de mange Aar i Sygehusets Port.

- Man møder en Masse Mennesker paa en saadan Post. Men naar der hver Dag passerer omkring 700 og om Søndagen 1000 Mennesker gennem Porten, lærer man kun nogle af dem at kende, saa man husker, hvem det er.

Lange vagter

- Det er absolut ikke nogen kedelig Bestilling, men til Tider kunde det alligevel nok blive noget enerverende, siger C. M. Dons, naar man Uge efter Uge havde Vagter fra 6 Morgen til 22 Aften, kun afbrudt af tre Friaftener pr. Uge. Jeg har da i hvert Fald tjent ind til min Pension.

- De har ogsaa været Chauffør på Sygehuset.

- Jeg kom til Sygehuset i Marts 1914 som Portør eller Sygehuskarl, som det dengang hed. Vi startede om Morgenen med at fyre i 12 Kakkellovne, og Resten af Dagen virkede vi som Bademestre for Patienterne; dengang havde man Dampbad på Sygehuset. Ind imellem arbejdede vi ogsaa som Portører og flyttede Patienter. Jo, der var nok at gøre!

Kom selv med patienterne

- Faa Aar senere fik jeg Chancen som Reservechauffør paa Sygehusets Sygebil, og kort tid efter blev jeg fast Chauffør. Det var før Falcks Tid. Det var dengang normalt, at Beboerne i Oplandet selv kom med Patienterne. Man spændte Hesten for Vognen, og jeg har i flere Tilfælde set de syge ligge i Halmen bagi. Før Sygehuset fik Bil, havde man to Sygevogne, som Beboerne selv kunne hente, naar en eller anden skulle indlægges. Den ene af Vognene var til kirurgiske og medicinske Patienter, medens den anden var til Smittepatienter.

Landmanden kom saa ind paa Sygehuset med sine to Heste og spændte dem for Sygevoغن. Da vi fik Bilerne blev det selvfølgelig noget andet. Men Vejle var der ikke meget af dengang. Kunde man køre omkring 10,000 km uden helt at ødelægge et Dæk, skulde man være tilfreds.

1½ timers kørsel til Lindved

- Vi havde store Vanskeligheder om Vinteren, naar Sneen fæg. Jeg har en Gang være 1½ Time om at køre til Lindved. Viborgvejen var sat til. Saa var der ikke andet at gøre end at køre over Markerne og ad de Biveje, der var bare nogenlunde farbare.

I disse Aar som Chauffør havde jeg mange dejlige Ture, og det var altid en Tilfredsstillelse, naar man kom hjem fra de længere Ture, og alt var forløbet godt. I 1928 kom saa Falck og overtog Sygetransporterne, hvorefter jeg fik Portnerpladsen.

Kunde tilkaldes om natten

- De har ikke levet nogen stille tilværelse.

- Vore vagter i Porten var mange Gange lange, men min Kone har troligt delt dem med mig. Vi lukkede ganske vist Porten hver Aften KL. 22, men i Soveværelset var der installeret Telefon til Brug for Redningskorpserne, naar de om Natten kom med Patienter. Ligeledes var der en Portklokke, saa vi kunde høre, naar nogen stod i Porten og gerne vilde ind.

- Det var vel ellers meningen, at De vilde have søgt om Afsked nu?

- Egentlig ikke. Jeg kunde have fortsat, til jeg fylder 70, men en Lungebetændelse i 1956 medførte en længere Rekreation, og det var svært for mig at komme i Gang igen. Da jeg senere var uheldig at falde og brække Benet paa en glat Trappe, var jeg kommet saa langt ud af Vanen, at jeg ikke turde binde an med en ny Vinter.

Fra www.arkiv.dk

Ambulance fra Vejle Sygehus, 1921

Portør Christoffer Dons og børn og Vejle Sygehus ambulance. Sygebilen, med registreringsnummer Y 6273, muligvis en Renault eller REO, med lukkede hjulkapsler.

Christoffer Dons, født 04.05.1891 på

Haraldslund i Højen - død som 78-årig i Vejle. Ansat 1. marts 1914 som portør på Vejle Sygehus. I perioden 1921-28 var han tillige sygebilschauffør. Da sygetransporten i 1928 overgik til Falck blev Dons ansat som portner på sygehuset til 1957.

Dons opfandt den lette sygebåre af stålrør i stedet for de oprindelige bærer med kurvefletning. Bosat ved sygehuset i Beriderbakken 2 og siden Kingosvej 9, Grejsdalen.